

Exegetisk genomgång av evangeliet för Tredje söndagen efter trefaldighet, 2020

Lukas 15:11-32

Εἶπεν δέ· ἄνθρωπός τις εἶχεν δύο υἱούς. ¹² καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρὶ· πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. ὁ δὲ διείλεν αὐτοῖς τὸν βίον. ¹³ καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν πάντα ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακρὰν καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως. ¹⁴ δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὰ κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. ¹⁵ καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγρούς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους, ¹⁶ καὶ ἐπεθύμει χορτασθῆναι ἐκ τῶν κερατίων ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. ¹⁷ εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν ἔφη· πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύονται ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῷ ὧδε ἀπόλλυμαι. ¹⁸ ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐτῷ· πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, ¹⁹ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱὸς σου· ποιήσόν με ὡς ἓνα τῶν μισθίων σου. ²⁰ καὶ ἀναστὰς ἦλθεν πρὸς τὸν πατέρα ἑαυτοῦ. Ἐτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη καὶ δραμῶν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ²¹ εἶπεν δὲ ὁ υἱὸς αὐτῷ· πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱὸς σου. ²² εἶπεν δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ· ταχὺ ἐξενέγκατε στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας, ²³ καὶ φέρετε τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν, ²⁴ ὅτι οὗτος ὁ υἱὸς μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν, ἦν ἀπολωλὼς καὶ εὐρέθη. καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεισθαι.

^{25*} Ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισεν τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσεν συμφωνίας καὶ χορῶν, ²⁶ καὶ προσκαλεσάμενος ἓνα τῶν παιδῶν ἐπυνθάνετο τί ἂν εἴη ταῦτα. ²⁷ ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἦκει, καὶ ἔθυσεν ὁ πατὴρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ὅτι ὕγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. ²⁸ ὠργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν, ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν. ²⁹ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ· ἰδοὺ τосαῦτα ἔτη δουλεύω σοι καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρήλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ. ³⁰ ὅτε δὲ ὁ υἱὸς σου οὗτος ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν σιτευτόν μόσχον. ³¹ ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ ἐστίν· ³² εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ ἔζησεν, καὶ ἀπολωλὼς καὶ εὐρέθη.

Boktips:

Kenneth E Bailey, *Finding the Lost: Cultural Keys to Luke* (St. Louis: CPH, 1992).

Keeneth E- Bailey, *Poet and Peasant* (Grand Rapids: Eerdmans, 1976).

Struktur: se nedan.

Den yngre brodern

En man hade två söner.

1. A. Den yngre sade till sin far:
"Far, ge mig den del av egendomen som kommer att tillfalla mig."
Och han delade sin egendom mellan dem. DÖD

2. B. Kort därefter sålde den yngre sonen allt sitt
och for långt bort till ett främmande land.
Där förde han ett utsvävande liv och slösade bort det han ägde.
Men när han hade gjort slut på allt,
kom en svår hungersnöd över det landet,
och han började lida nöd. ALLT ÄR FÖRLORAT

3. C. Då gick han bort och slöt sig
till en av medborgarna där,
som skickade ut honom på sina ägor för att mata svin.
Han skulle gärna ha velat äta sig mätt på de fröskidor
som svinen åt,
men ingen gav honom något. FÖRKASTELSE

4. D. Då kom han till sig själv och sade:
Hur många hantverkare hos min far
har inte mat i överflöd
och här håller jag på att dö av svält. PROBLEMET?

5. D. Jag vill stå upp och gå till min far och säga till honom:
Far, jag har syndat mot himlen och inför dig.
Jag är inte nu värd att kallas din son.
Gör mig såsom en av dina hantverkare.
Och han stod upp och kom till sin far. LÖSNINGEN?

6. C. Medan han ännu var långt borta,
såg hans far honom och förbarmade sig över honom och sprang,
och föll honom om halsen
och kysste honom. ACCEPTERANDE

7. B. Sonen sade till honom:
Far jag har syndat mot himlen och inför dig.
Jag är inte nu värd att kallas din son.
Men fadern sade till sina tjänare:
Skynda er att ta fram den bästa dräkten och klä honom i den
och sätt en ring på hans hand och sandaler på hans fötter. ALLT ÅTERSTÄLLT

8. A. Och hämta den gödda kalven och slakta den,
och låt oss äta och vara glada.
Ty min son var död men har fått liv,
han var förlorad men är återfunnen.
Och de började fira. UPPSTÅNDELSE

Den äldre brodern

Men hans äldre bror var ute på ägorna.

1. A. När han kom och närmade sig huset,
fick han höra musik och dans.
Han kallade då till sig en av pojkarna
och frågade vad detta kunde betyda. HAN STÅR LÅNGT BORTA

2. B. Han svarade:
Din bror har kommit hem,
och din far har slaktat den gödda kalven, (en fest)
eftersom han återvunnit honom i frid.
Då blev han förargad och ville inte gå in. DIN BROR - RÄDDAD
VREDE

3. C. Fadern kom ut
och försökte övertala honom. KÄRLEK SOM KOSTAR

4. D. Men han svarade sin far:
Lyssna, här har jag alla dessa år
slavat under dig och
aldrig överträtt ditt bud,
och mig har du aldrig gett ens en killing,
så att jag kunde vara glad med mina vänner. MINA HANDLINGAR
MITT PRIS

5. D. Men när din son kommer hem,
din son som har gjort slut på vad du ägde
tillsammans med horor,
då har du för hans skull slaktat den gödda kalven. HANS HANDLINGAR
HANS PRIS

6. C. Faderns sade till honom: Mitt barn,
du är alltid hos mig,
och allt mitt är ditt. KÄRLEK SOM KOSTAR

7. B. Men nu måste vi ha fest och glädja oss.
Ty denne din bror var död
men har fått liv igen, (en fest)
han var förlorad men är återfunnen. DIN BROR - RÄDDAD
GLÄDJE!

8. A. (Och den äldre sonen omfamnade sin far
och gick in i huset
och försonades med sin bror
och sin far.
Och fadern firade tillsammans med sina två söner.) ??????????????
????????????????